

Produljenje postojećih pravila za zrakoplovstvo u sustavu EU-a za trgovanje emisijama – postignut privremeni dogovor

Estonsko predsjedništvo postiglo je 18. listopada privremeni dogovor s predstavnicima Europskog parlamenta o uredbi usmjerenoj na **produljenje postojećih odredaba u pogledu zrakoplovnih djelatnosti** iz uredbe o sustavu EU-a za trgovanje emisijama (ETS) na razdoblje nakon 2016. i **pripremama za provedbu globalne tržišno utemeljene mjere od 2021.** Privremeni tekst bit će podnesen na političko odobrenje veleposlanicima EU-a.

Nova uredba uslijedila je nakon odluke koju je Međunarodna organizacija za civilno zrakoplovstvo (ICAO) donijela u listopadu 2016. u pogledu uvođenja **globalne tržišno utemeljene mjere od 2021.** s ciljem regulacije emisija iz međunarodnog zrakoplovstva putem sustava neutralizacije također poznatog pod nazivom CORSIA (Program za neutralizaciju i smanjenje emisija ugljika za međunarodno zrakoplovstvo). EU podupire tu mjeru te se na dobrovoljnoj osnovi nastoji priključiti „testnoj” fazi tog programa u 2021.

U međuvremenu donošenje nove uredbe do kraja godine neizostavan je preduvjet za izbjegavanje **pravne praznine u pogledu usklađenosti s postojećom uredbom o ETS-u u 2017.** Današnjim je dogovorom omogućeno pravodobno donošenje uredbe. Rokovi za izvješćivanje o emisijskim jedinicama za 2017. i njihovu predaju bili bi 31. ožujka odnosno 30. travnja 2018.

„EU smatra da se svim letovima mora doprinijeti smanjenju emisija stakleničkih plinova. U potpunosti podupiremo aktualne pregovore ICAO-a usmjerene na razvoj sveobuhvatnih i jedinstvenih međunarodnih pravila kojima se to može ostvariti. U međuvremenu je ključno donijeti ovu uredbu. Osigurat ćemo pravnu sigurnost operatorima zrakoplova i pobrinuti se za to da se europskim letovima nastave smanjivati nakon 2016.”

Siim Kiisler, ministar zaštite okoliša Republike Estonije

Glavni su elementi privremenog dogovora sljedeći:

- zadržati postojeća ograničenja unutar područja primjene EU ETS-a, posebice **produljenjem trajanja odstupanja** za letove koji nisu unutar Europskoga gospodarskog prostora (EGP) do 31. prosinca 2023., kada će započeti „prva” faza CORSIA-e.
- utvrditi odredbe za preispitivanje usmjerene na provedbu globalne tržišno utemeljene mjere unutar EU-a, posebice u direktivi o ETS-u, nakon što ICAO donese sve odluke,
- podložno tom preispitivanju predvidjeti **primjenu linearnog faktora smanjenja**, kako je utvrđen direktivom o ETS-u, na zrakoplovni sektor, počevši od 2021.

Objavljena je i izjava u kojoj se ističe potreba da **djelovanje ICAO-a bude u potpunosti transparentno** te da uključi sve dionike pravodobno ih izvješćujući o napretku i odlukama.

Osim toga, Parlament i Vijeće postigli su dogovor o **zaštitnim mjerama** za očuvanje **integriteta EU ETS-a** u slučaju da obveze operatora u zrakoplovstvu i drugih operatora iz određene države članice prestanu vrijediti.

Kronologija i sljedeći koraci

Komisija je 3. veljače 2017. podnijela prijedlog te ga 28. veljače predstavila Vijeću za okoliš. Veleposlanici EU-a postigli su 21. lipnja dogovor o mandatu Vijeća za pregovore s Europskim parlamentom, koji je glasovao na plenarnoj sjednici 13. rujna. Nakon toga oba su suzakonodavca prisustvovala prvom sastanku dijaloga održanom 25. rujna.

Nakon što dogovor odobre veleposlanici EU-a, Parlament i Vijeće bit će pozvani da novu uredbu donesu u prvom čitanju. Uredba će zatim stupiti na snagu na dan objave u Službenom listu.

ETS i ICAO – kontekst

Sustav trgovanja emisijama (ETS) pokrenut je 2005. radi promicanja smanjenja emisija stakleničkih plinova na razini EU-a. Zrakoplovni sektor dio je postojeće uredbe o ETS-u. Emisijama iz zrakoplovstva također se doprinosi EU-ovu cilju smanjenja emisija stakleničkih plinova za 20 % do 2020. u odnosu na razine iz 1990.

EU je **2014.** odlučio **smanjiti područje primjene sustava ETS** kako bi se primjenjivao samo na letove unutar EGP-a radi olakšavanja napretka u pregovorima unutar ICAO-a te u nadi za postizanjem jasnoće u pogledu emisija iz međunarodnih letova kojima se povezuju EGP i treće zemlje. Tada je odlučeno da će se **odstupanje za letove koji nisu unutar EGP-a** primjenjivati samo do kraja 2016.

Reforma ETS-a trenutačno je u fazi pregovora za razdoblje od 2021. do 2030. Preispitivanje reforme trebalo bi provesti nakon što se jasno definiraju pravne obveze ICAO-a u pogledu **provedbe globalne tržišno utemeljene mjere**. Osigurati će se i usklađenost s obvezom EU-a u okviru Pariškog sporazuma da do 2030. smanji emisije za najmanje 40 % u odnosu na razine iz 1990.

Cilj je **globalne tržišno utemeljene mjere ICAO-a** usporiti povećanje emisija stakleničkih plinova u zrakoplovnom sektoru te nakon 2020. vrijednosti zadržati na istoj razini. Primjena mjere bit će obvezna za glavne zrakoplovne zemlje u 2027., dok će „testna” faza na dobrovoljnoj osnovi započeti 2021.

- [Prijedlog Komisije](#)
- [Uredba \(EU\) br. 421/2014](#)
- [Direktiva 2003/87/EZ](#)
- [Rezolucija ICAO-a A39/3 – globalni sustav mjera koje se temelje na tržištu](#)
- [Reforma sustava EU-a za trgovanje emisijama](#)

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press